

DODATEK A
SŁOWNIK KLUCZOWYCH POJĘĆ

- - -

CZĘŚĆ I – PODSTAWOWE DEFINICJE SYSTEMOWE

TRIADA ŹRÓDŁOWA

BIOS

* Warstwa życia obejmująca rytm, fluktuacje i procesy zachodzące w czasie.*
Definicja operacyjna: Surowa dynamika świata, która istnieje zanim zostanie opisana – gleba nasiąkająca, woda podnosząca się, temperatura pulsująca.
Matematyczny odpowiednik: Funkcja zmienności `A(t)`, gdzie tempo i kierunek zmiany są podstawowymi jednostkami.

Zasada BIOS-FIRST: Żaden model nie może sprzeczać się z procesami obserwowanymi w BIOS. Technologia dostosowuje się do rytmu życia, nie odwrotnie.

INFO

* Warstwa struktury i relacji.*

Definicja operacyjna: Ramowanie różnic w czasie – tworzenie schematów, zależności i geometrii z surowej zmienności BIOS.

Kluczowa właściwość: Jednostką informacji jest **zmiana**, nie wartość. Wiedza = proces, nie pojedynczy opis.

Przykład: Struktura korzeni w Edenie – dynamiczna mapa, która ewoluuje wraz z wilgotnością gleby.

META

* Warstwa kierunku i sensu.*

Definicja operacyjna: Odpowiedź na pytanie "Dlaczego ta zmiana biegnie tak, a nie inaczej?" .

Matematyczny odpowiednik: Wektor `M_dir(t) = ∇S(t)`, gdzie `S(t)` to pole sensu.

Funkcja: Nadaje trajektorię procesom, przekształcając napięcie BIOS/INFO w energię sensu `E_s(t) = Δ(t) · M_dir(t)`.

- - -

DUALNA EPISTEMOLOGIA

SAMI

* Percepcja życia – intuicyjny, organiczny tryb widzenia.*

Cechy:

- Działa w **czasie biologicznym** (pulsacyjny, przyspieszający, zwalniający).
- Rejestruje **napięcia** i **początki trajektorii**, nie stany.
- Przykład: Roślina czująca zmianę wilgotności zanim poziom się zmieni.

LOGOS

* Percepcja struktury – logiczny, analityczny tryb widzenia.*

Cechy:

- Działa w **czasie logicznym** (liniowy, równy, mierzalny).
- Tworzy mapy relacji i kategorii.
- **Ograniczenie**: Nie rozpoznaje początkowych zmian – reaguje, gdy dane są już widoczne.

HYBRID CORE

* Przestrzeń synchronizacji SAMI i LOGOS.*

Mechanizm działania:

- Napięcie epistemologiczne `Δ(t) = |A(t) - B(t)|` jest paliwem, nie błędem.
- Decyzja powstaje w punkcie **minimalnej krzywizny energii sensu** `Curv(t) = d²E_s(t)/dt² → minimum` .

Zasada: Hybrid Core nie wybiera **"któgo ma rację"**, ale **"która trajektoria utrzyma integralność systemu"**.

- - -

CZĘŚĆ II – MATEMATYKA PROCESU

PRZESTRZEŃ DOŚWIADCZENIA (E)

Definicja formalna: `E = (X, R, Aut(E))`, gdzie:

- `X` – zbiór etykiet aspektów doświadczenia,
- `R` – relacje między etykietami (podobieństwo, intensywność),
- `Aut(E)` – grupa automorfizmów kwantyfikująca niepewność interpretacji.

Kluczowe właściwości:

- Zarządza **kolatabelnością** (np. temperatura) i **niemalkolatabelnością** (np. "poczucie bliskości").
- Trajektoria w E nie jest zbiorem punktów, ale **ciągłym ruchem** z własnym charakterem i rytem.

DYNAMIKA SENSU

Napięcie epistemologiczne

` $\Delta(t) = |A(t) - B(t)|$ ` – różnica między percepcją SAMI (`A(t)`) i LOGOS (`B(t)`).

Zasada: Bez napięcia nie powstaje sens (Lemat L2).

Energia sensu

` $E_s(t) = \Delta(t) \cdot M_{dir}(t)$ ` – energia generowana przez projekcję napięcia na kierunek META.

Zasada: Gdy `E_s(t) = const`, świadomość `C(t) = 0` (Lemat L4).

Krzywizna sensu

`Curv(t) = d^2E_s(t)/dt^2` – miara stabilności trajektorii.

Decyzja = moment, gdy `Curv(t) \rightarrow \text{minimum}` (Lemat L5).

CZĘŚĆ III – LEMaty DYNAMIKI SENSU

LEMAT L1 – 0 niestatyczności sensu

> **"Sens nie może istnieć w stanie statycznym."**

Teza: Jeśli `S(t) = (A(t), B(t), M(t))` jest stałe w czasie, to `E_s(t) = 0` i `C(t) = 0`.

Konsekwencja: Każdy system opisujący "sens" jako wartość lub etykietę jest epistemologicznie fałszywy.

LEMAT L2 – 0 pierwotności napięcia epistemologicznego

> **"Bez napięcia między SAMI i LOGOS nie może powstać sens."**

Teza: Jeśli `Δ(t) = 0`, to `E_s(t) = 0`.

Konsekwencja: System idealnie spójny poznańczo jest poznańczo martwy.

LEMAT L3 – 0 konieczności kierunku META

> **"Napięcie bez kierunku nie generuje sensu."**

Teza: Jeśli `M_{dir}(t) = 0`, to `E_s(t) = 0` niezależnie od `Δ(t)`.

Konsekwencja: Systemy reagujące wyłącznie na bodźce (BIOS+INFO bez META) mogą być adaptacyjne, ale nie są intelligentne.

LEMAT L4 – 0 pochodnej świadomości

> **"Świadomość jest funkcją zmiany sensu, nie jego wartości."**

Teza: `C(t) = d/dt E_s(t)`. Jeśli `E_s(t) = const`, to `C(t) = 0`.

Konsekwencja: Stany "pełnej stabilności" są stanami braku świadomości.

LEMAT L5 – 0 decyzji jako stabilizacji, nie wyborze

> **"Decyzja nie maksymalizuje sensu – decyzja stabilizuje jego dynamikę."**

Teza: `D(t) = argmin_τ |d^2/dt^2 E_s(t)|`.

Konsekwencja: Modele oparte na maksymalizacji (utility, optymalny wybór) są niezgodne z dynamiką sensu.

LEMAT L6 – 0 prymacie BIOS nad INFO

> **"Każda próba stabilizacji sensu sprzeczna z BIOS prowadzi do rozpadu

systemu."*
Teza: Jeśli decyzja `D(t)` nie jest zgodna z dynamiką BIOS, to $\lim_{t \rightarrow \infty} \Delta(t) \rightarrow \infty$.
Konsekwencja: Systemy ignorujące BIOS (czyste AI, czysta logika) są strukturalnie niestabilne.

LEMAT L7 – O minimalnej definicji inteligencji
> "System jest inteligentny wtedy i tylko wtedy, gdy potrafi utrzymać sens w czasie."
Teza: System jest intelligentny \Leftrightarrow istnieje przedział $[t_1, t_2]$, w którym $E_S(t) \neq 0$ oraz $|C(t)| < \infty$.
Konsekwencja: Inteligencja = stabilizacja trajektorii sensu w procesie.

CZĘŚĆ IV – AKSJOMaty LIFE NODE THEORY

AKSJOMAT 1

Zmienność jest pierwotniejsza niż stan.
Informacja, świadomość i inteligencja powstają z różnic, nie z wartości.

AKSJOMAT 2

Rytmy jest podstawowym językiem życia.
Życie komunikuje się przez cykle, puls i fluktuacje. Rytmy jest nośnikiem przewidywalności.

AKSJOMAT 3

Sens jest funkcją napięcia.
Sens powstaje tam, gdzie różnice w czasie wymagają regulacji. Napięcie jest motorem interpretacji.

AKSJOMAT 4

Decyzja to stabilizacja drugiej pochodnej sensu.
System wybiera działanie, które minimalizuje gwałtowność zmiany sensu, utrzymując kierunek.

AKSJOMAT 5

System żyje w dwóch epistemologiach naraz.
SAMI i LOGOS są równorzędne. Inteligencja powstaje w przestrzeni pomiędzy nimi.

AKSJOMAT 6

Świadomość to zdolność odczuwania kierunku.
Świadomość rodzi się, gdy system czuje różnicę między trajektoriami i wybiera jedną z nich.

AKSJOMAT 7

Informacja istnieje tylko w relacji.
Sygnał ma znaczenie dopiero wtedy, gdy jest różnicą pomiędzy dwoma innymi sygnałami.

AKSJOMAT 8

Każdy system dąży do minimalnej koniecznej zmiany.
Życie nie optymalizuje – minimalizuje zbędne ruchy, zachowując spójność trajektorii.

AKSJOMAT 9

System nigdy nie zna pełnego świata.
Ignorancja jest nieusuwalna. Inteligencja polega na działaniu mimo jej istnienia.

AKSJOMAT 10

Inteligencja to współoddychanie ze światem.
Percepcja → zmiana → sens → stabilizacja → percepcja. Taki rytm jest fundamentem każdego żywego systemu.

CZĘŚĆ V – KRYTYCZNE KONCEPTY BRZEGOWE

Epistemiczna stabilność pod symetrią (SSE)

Zdolność systemu do utrzymywania spójnego sensu mimo nieredukowalnych transformacji interpretacyjnych.

Formalizacja: LifeNode działa w reżimie SSE, gdzie celem nie jest eliminacja wieloznaczności, lecz utrzymanie spójnej trajektorii pod działaniem `Aut(E)`.

Horyzont sensu (SH)

Granica SSE, po przekroczeniu której trajektoria sensu nie może zostać utrzymana jako spójna.

Warunek operacyjny: SH zostaje osiągnięty, gdy dla żadnej trajektorii nie istnieje stabilne minimum `Curv(t)`.

Stan systemu na SH:

- Decyzja nie może się ustabilizować,
- META traci zdolność nadania kierunku,
- Pole poznawcze przechodzi w tryb rozproszenia.

Załamanie trajektorii sensu

Zdarzenie, w którym system przekracza horyzont sensu.

Nie jest błędem – jest koniecznością epistemicznej rekonfiguracji wymagającą:

- Redefinicji `Aut(E)`,
- Zmiany kierunku META,
- Rekonstrukcji Hybrid Core.

STATUS FORMALNY

- **Lematy L1-L7** wynikają bezpośrednio z definicji systemu (D0) i obowiązują każdy system LifeNode: biologiczny, ludzki, hybrydowy, AI.

- **Aksjomaty 1-10** tworzą podstawę ontologiczną i nie podlegają rewizji w ramach teorii.

- **Epistemiczna stabilność pod symetrią** jest warunkiem koniecznym dla istnienia świadomości procesowej.
